

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กลุ่มงานวิเทศสัมพันธ์ โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๕ ๑๓๓๐ ภายใน ๓๑๗๙
ที่ รง ๐๓๐๘.๒/ว ๕๐๖ วันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง รายงานผลการเข้าร่วมการรับฟังบรรยายสรุปผลการเยือนไทยของผู้เสนอรายงานพิเศษว่าด้วยสิทธิ
ของทุกคนในการมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตตามมาตรฐานสูงสุดเท่าที่เป็นไปได้ (SR on Right to Health)

เรียน ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการกอง ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีฯ เลขานุการกรม จัดหางานจังหวัด
ผู้อำนวยการสำนักงานจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๑ - ๑๐ หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน
และหัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

พร้อมนี้ขอส่งหนังสือกองยุทธศาสตร์และแผนงาน ที่ รง ๐๓๐๘.๒/๔๘๗ ลงวันที่
๗ มีนาคม ๒๕๖๘ เรื่อง รายงานผลการเข้าร่วมการรับฟังบรรยายสรุปผลการเยือนไทยของผู้เสนอรายงานพิเศษ
ว่าด้วยสิทธิของทุกคนในการมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตตามมาตรฐานสูงสุดเท่าที่เป็นไปได้ (SR on Right to Health)
เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๐.๐๐ น. ณ โรงแรมอมารี ดอนเมือง แอร์พอร์ต กรุงเทพฯ
มาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาใช้ประโยชน์ทางราชการต่อไป ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดรายละเอียดได้ที่
www.doe.go.th/strategy หรือที่ <https://lib.doe.go.th>

(นางสาวนพพรรัตน์ จรรย์ญ)

ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน

สำนักผู้ตรวจราชการกรม
 เลขรับที่ ๙๙
 วันที่ 7 มี.ค. 2568
 เวลา 15:๐๕

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กลุ่มงานวิเทศสัมพันธ์ โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๕ ๑๓๓๐ ภายใน ๓๑๗๔
 ที่ รง ๐๓๐๘.๒/ ๕๕๗ วันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง รายงานผลการเข้าร่วมการรับฟังบรรยายสรุปผลการเยือนไทยของผู้เสนอรายงานพิเศษว่าด้วยสิทธิ
 ของทุกคนในการมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตตามมาตรฐานสูงสุดเท่าที่เป็นไปได้ (SR on Right to
 Health)

เรียน อธิบดี

๑. เรื่องเดิม

ตามที่กระทรวงแรงงานมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ รง ๐๒๑๐.๓/ว ๓๔๘ ลงวันที่
 ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ นำส่งสำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๑๐๐๒/ว ๓๕๑ ลงวันที่
 ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ ขอความอนุเคราะห์อธิบดีมอบหมายผู้แทนเข้าร่วมการรับฟังบรรยายสรุปผลการเยือนไทย
 ของผู้เสนอรายงานพิเศษว่าด้วยสิทธิของทุกคนในการมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตตามมาตรฐานสูงสุดเท่าที่
 เป็นไปได้ (Special Rapporteur on the right of everyone to the highest attainable standard of
 physical and mental health: SR on Right to Health) โดยนางสาวทลาลง โมโฟเค็ง (Ms. Tlaleng
 Mofokeng) ผู้เสนอรายงานพิเศษจากคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (United Nations Human
 Rights Council: UNHRC) ในวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๐.๐๐ น. ณ โรงแรมอมารี
 ดอนเมือง แอร์พอร์ต กรุงเทพฯ นั้น

๒. ข้อย่างงาน

กองยุทธศาสตร์และแผนงานขอสรุปรายงานผลการเข้าร่วมรับฟังการบรรยายฯ ตามข้อ ๑ ดังนี้

๒.๑ การบรรยายฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อรายงานข้อสังเกตการณ์เบื้องต้นจากการเยือน
 ประเทศไทย ระหว่างวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ - ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ ของนางสาวทลาลง โมโฟเค็ง ผู้เชี่ยวชาญ
 อิสระด้านการดำเนินการด้านสิทธิในการมีสุขภาพกายและจิตที่ดี จากคณะมนตรีสิทธิมนุษยชน
 แห่งสหประชาชาติ (United Nations Human Rights Council: UNHRC) ซึ่งเป็นผู้เสนอรายงานพิเศษ
 ในการบรรยายฯ เพื่อประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิในการมีสุขภาพกายและจิตที่ดีในประเทศไทย โดยมี
 ผู้เข้าร่วมรับฟังการบรรยายฯ ประกอบด้วย ผู้แทนจากกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการต่างประเทศ
 กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา สำนักงานสถิติแห่งชาติ สภา
 ความมั่นคงแห่งชาติ และกรมการจัดหางาน ได้แก่ ผู้แทนจากสำนักบริหารแรงงานต่างด้าว (๑) นางสาว
 วรลักษณ์ ธีรนนท์กุล นักวิชาการแรงงานชำนาญการ (๒) นางสาวสุดารัตน์ จันทร์สวี นักวิชาการแรงงาน
 ปฏิบัติการ (๓) นางสาวกัญญาภัทร คิตเหมาะ นักวิชาการแรงงานปฏิบัติการ และผู้แทนจากกองยุทธศาสตร์
 และแผนงาน นายณัฐเกียรติ นกน้อย นักวิเทศสัมพันธ์ปฏิบัติการ

๒.๒ ในระหว่างการเยือนประเทศไทย นางสาวทลาเลง โมโฟเค็ง ได้เข้าพบเจ้าหน้าที่รัฐสมาชิกฝ่ายบริหารและนิติบัญญัติ ตัวแทนจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตัวแทนจากองค์การระหว่างประเทศ ตัวแทนจากภาคประชาสังคม และบุคลากรทางด้านสุขภาพ เพื่อประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิในการมีสุขภาพกายและจิตที่ดี รวมถึงแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์เพื่อหาแนวทางแก้ไขความท้าทายและสร้างแนวปฏิบัติด้านสิทธิในการมีสุขภาพกายและจิตที่ดีในประเทศไทย

๒.๓ นางสาวทลาเลง โมโฟเค็ง หยิบยกประเด็นช่องว่างและความท้าทายที่เกิดขึ้นกับการเข้าถึงสิทธิการมีสุขภาพกายและจิตที่ดีในประเทศไทยของกลุ่มเปราะบาง อาทิ บุคคลไร้รัฐไร้สัญชาติ (Stateless persons) ผู้ต้องขัง (Prisoners) เด็กและวัยรุ่น (Children and Adolescents) และกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTQIA+) มารายงานในการบรรยายฯ สรุปได้ ดังนี้

๒.๓.๑ บุคคลไร้รัฐไร้สัญชาติ (Stateless persons) ไม่สามารถเข้าถึงการรับบริการสุขภาพ เนื่องจากขาดการแนะนำเกี่ยวกับกระบวนการกฎหมายเพื่อให้ได้รับการคุ้มครองจากรัฐ อย่างไรก็ตาม ผู้แทนจากสภาความมั่นคงแห่งชาติได้ชี้แจงว่า หน่วยงานรัฐของไทยมีการออกบัตรชมพู (Pink Card) ให้เป็นบัตรประจำตัวของบุคคลไร้รัฐ และอยู่ระหว่างเร่งดำเนินการพัฒนาด้านการช่วยเหลือบุคคลไร้รัฐให้มีถิ่นอาศัยถาวรในประเทศไทยอย่างเร่งด่วน ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๗ และได้ชี้แจงเพิ่มเติมว่า ต้องแยกกรณีของบุคคลไร้รัฐออกจากผู้ลี้ภัย (Refugee) โดยในกรณีของผู้ลี้ภัย รัฐไม่สามารถจะออกบัตรประจำตัวให้ได้ เนื่องจากผู้ลี้ภัยอาศัยอยู่ในประเทศไทยเพียงชั่วคราว ไม่ได้อาศัยอยู่ในประเทศไทยนานเพียงพอที่จะออกบัตรประจำตัวให้ได้

๒.๓.๒ ผู้ต้องขัง (Prisoners) ยังคงมีสุขอนามัยพื้นฐานที่ไม่ดี ขาดการได้รับสารอาหารที่จำเป็นต่อร่างกายตามหลักโภชนาการ ขาดสิทธิขั้นพื้นฐาน และขาดการเข้าถึงการรับบริการสุขภาพ โดยผู้แทนจากสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขได้ชี้แจงว่า ในปัจจุบัน มีการพัฒนาด้านการเข้าถึงบริการสุขภาพของผู้ต้องขังในเรือนจำแล้ว อาทิ การบริการด้านการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับสุขภาพจิตที่ผู้ต้องขังมีสิทธิขอรับบริการได้ นอกจากนี้ เรือนจำมีการพัฒนาด้านการเข้ารับบริการสุขภาพกาย และพัฒนาโภชนาการในเรือนจำด้วยเช่นกัน

๒.๓.๓ เด็กและวัยรุ่น (Children and Adolescents) มีปัญหาสุขภาพจิต เช่น ภาวะซึมเศร้า วิตกกังวล ภาวะเครียดหลังเหตุการณ์สะเทือนใจ (Post-Traumatic Distress Syndrome: PTSD) อย่างมีนัยยะสำคัญ โดยเฉพาะเด็กในค่ายผู้ลี้ภัยในประเทศไทย และเด็กหรือวัยรุ่นที่มีความหลากหลายทางเพศทั้งในแง่เพศวิถี (Sexual orientation) และอัตลักษณ์ทางเพศ (Gender identity) และเน้นย้ำว่าต้องเข้าถึงการให้บริการทางด้านสุขภาพจิต โดยผู้แทนจากกระทรวงศึกษาธิการได้ชี้แจงว่า ในปัจจุบันมีการจัดตั้งศูนย์สุขภาพเพื่อการดูแลเด็กตั้งแต่ อนุบาล จนถึงระดับมัธยมใน ๒๖๗ เขตการศึกษาทั่วประเทศไทย และมีการกระตุ้นให้ครูและผู้ปกครองร่วมมือกันในการติดตามและดูแลสุขภาพจิตของเด็กและวัยรุ่น มีการร่วมมือประสานงานกับหน่วยงานท้องถิ่นในการแก้ปัญหาสุขภาพจิตของเด็กและวัยรุ่น และมีการสร้างเครือข่ายระหว่างครู ผู้ปกครอง และหน่วยงานท้องถิ่นในการสร้างสุขภาพที่ดีให้แก่เด็กและวัยรุ่น

๒.๓.๔ กลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTQIA+) ยังคงเผชิญกับการกีดกันหรือการตีตราเมื่อเข้ารับบริการด้านสุขภาพ อย่างไรก็ตาม นางสาวทลาลง โมโพเค็ง ได้กล่าวว่าการบังคับใช้กฎหมายสมรสเท่าเทียมในช่วงเดือนมกราคมที่ผ่านมา ถือเป็นสัญญาณที่ดีในการขับเคลื่อนสิทธิของกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศในประเทศไทย และหวังว่าจะมีการขับเคลื่อนสิทธิด้านอื่นของกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศด้วยเช่นกัน อาทิ สิทธิในการได้รับบริการสุขภาพด้านการข้ามเพศ (Gender affirming care) และเน้นย้ำว่าระบบสาธารณสุขของไทยต้องไม่ผลักกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศไปอยู่ชายขอบ โดยผู้แทนจากกระทรวงสาธารณสุขได้ชี้แจงว่า ในปัจจุบัน มีการขยายสิทธิในการรักษาพยาบาลให้กับกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศมากขึ้น อาทิ การเพิ่มสิทธิในการรับฮอร์โมนสำหรับคนข้ามเพศ การกำหนดเกณฑ์ในการดูแลคนไข้ที่มีความหลากหลายทางเพศ ความคิดริเริ่มในการสร้างห้องน้ำเพศกลาง (Gender-neutral toilet) และห้องพักรวมผู้ป่วยสำหรับกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศโดยเฉพาะ

๒.๔ นอกเหนือจากประเด็นกลุ่มคนเปราะบาง นางสาวทลาลง โมโพเค็ง ยังให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเข้าถึงสิทธิในการมีสุขภาพกายและจิตที่ดี ดังนี้

๒.๔.๑ การดูแลสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย เพื่อลดการสร้างมลพิษทางอากาศ น้ำ และเสียง รวมถึงภาวะพิษจากโลหะ ที่ก่อให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพ อาทิ โรคหัวใจ โรคปอด ซึ่งเกี่ยวข้องกับมาตรฐานในการประกอบธุรกิจ หรือโรงงานในภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อไม่ให้กระทบต่อสิ่งแวดล้อม

๒.๔.๒ การพัฒนาระบบการให้บริการด้านการลดอันตรายจากการใช้สารเสพติด (Harm reduction) เพื่อลดความเสี่ยงจากการใช้สารเสพติดของผู้ใช้สารเสพติด

๒.๔.๓ การเพิ่มสิทธิด้านการยุติการตั้งครรภ์ในประเทศไทย โดยนางสาวทลาลง โมโพเค็ง กล่าวถึงข้อจำกัดในสิทธิดังกล่าวและเสนอให้มีการเพิ่มจำนวนสัปดาห์ที่สามารถยุติการตั้งครรภ์ได้เกิน ๑๒ สัปดาห์ ซึ่งการเพิ่มระยะสัปดาห์จะขยายสิทธิของผู้ที่ต้องการเข้าถึงการยุติการตั้งครรภ์ได้ อย่างไรก็ตาม ในประเด็นนี้ ผู้แทนจากกรมอนามัยได้ชี้แจงว่า ยังมีความท้าทายอยู่มาก เนื่องจากเมื่ออายุครรภ์เกิน ๑๒ สัปดาห์ เด็กในครรภ์จะมีภาวะสมบูรณ์จึงส่งผลให้เกิดความคับข้องใจกับบุคลากรทางการแพทย์ที่จะให้บริการการยุติการตั้งครรภ์ ซึ่งเป็นความเชื่อทางศีลธรรมส่วนบุคคล ดังนั้น นอกจากผู้ที่ต้องการยุติการตั้งครรภ์ ยังต้องคำนึงถึงบุคลากรทางการแพทย์ที่อาจจะได้รับผลกระทบทางจิตใจเช่นกัน และเสนอว่าในประเด็นการเพิ่มจำนวนสัปดาห์ต้องมีการหารืออีกครั้ง

๒.๕ นางสาวทลาลง โมโพเค็ง กล่าวสรุปการบรรยายฯ ว่าการมีบริการสุขภาพที่เพียงพอเป็นที่ยอมรับได้ และเข้าถึงได้ เป็นความท้าทายอย่างยิ่ง โดยเฉพาะการทำให้ผู้ที่ถูกจัดอยู่ในกลุ่มเปราะบางเข้าถึงบริการดังกล่าวที่มีคุณภาพ แต่สามารถแก้ไขได้โดยการนำความเชี่ยวชาญทางด้านวิทยาศาสตร์และความเชี่ยวชาญทางคลินิกมาประยุกต์ใช้ รวมถึงต้องยึดหลักสิทธิมนุษยชนว่าด้วยสิทธิในการมีสุขภาพกายและจิตที่ดีเป็นหลัก และในช่วงสุดท้าย ได้กล่าวขอบคุณผู้แทนจากหลากหลายภาคส่วนของประเทศไทยที่ให้การต้อนรับ แลกเปลี่ยนข้อมูล และรับฟังข้อเสนอ พร้อมกับแจ้งว่าจะนำข้อสังเกตเบื้องต้นจากการบรรยายฯ ครั้งนี้ไปจัดทำเป็นรายงานฉบับเต็มเพื่อนำเสนอในการประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สมัยที่ ๕๙ ในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๙ ณ นครเจนีวา ต่อไป

๓. ข้อพิจารณา

กองยุทธศาสตร์และแผนงานพิจารณาแล้ว เห็นควร ดังนี้

๓.๑ เพื่อโปรดทราบรายงานผลการเข้าร่วมการรับฟังบรรยายฯ ตามข้อรายงาน

๓.๒ แจ้งเวียนรายงานผลการเข้าร่วมการรับฟังบรรยายฯ ให้หน่วยงานภายในสังกัด
กรมการจัดหางานทราบและใช้ประโยชน์ในทางราชการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบกองยุทธศาสตร์และแผนงานจะได้ดำเนินการ
ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

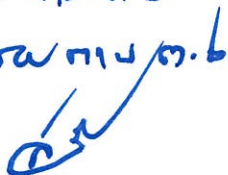

(นางสาวนพพรรัตน์ จรจรัญญ์)

ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน

- ทบทวน กทบ. ๓.๑

- ผนวก กทบ. ๓.๖

(นายสมชาย มรกตศิริวรรณ)

อธิบดีกรมการจัดหางาน

- 7 มี.ค. 2568